

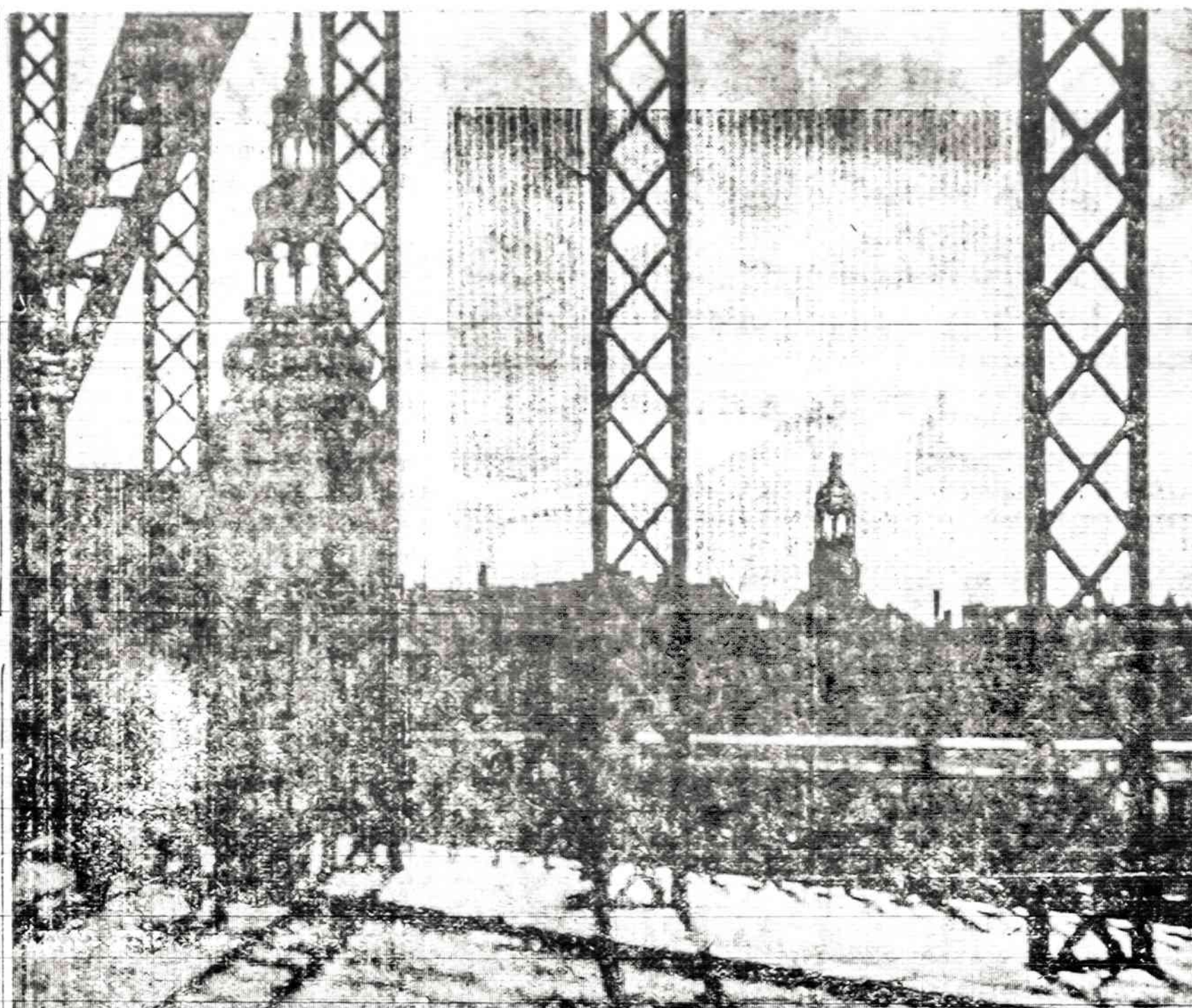
(R) LB TARYBOS NARIŲ SUVAŽIAVIMAS

(Tęsinys)

Iš kur, kaip yla išlenda megalomaniškos (Didybės manija) tendencija visus užvaldyti ir bausi nepaklusnčius. Brzd. frontininkų oficiozas, vienuolių leidžiamas dienraštis mieliai spausdina degeneruotą žurnalistiką, tiki dūlę, kad dviejuose horizontaluose dengimoje tarauja brzd. frontininkų prapūlę pasagardai, klaidinančiai Lietuvos frontininkų nuomonę. Ačiū Dievui, brzd. frontininkai tą taranų dviejų horizontų reporterį ekspotavo į Washingtoną. Gal ten bus lengviau Washingtono kolonijai akis mulkinti ir reportuoti pagal Korskovo sindromą (chroniškas alkoholio pasitenkinimas). Taip pasaudes iš tuščių propagandos patrankų brzd. frontininkų "dailiojo žodžio meistras" lyg ir nūrimo prieš Kanadoje, mums žinoma, vasarą įvykusį, blogai surežisuotą Lemonto grupelės lietuvių dienas. Tikrai nevykęs spektaklis. Kaip žinote sesės ir broliai bendruomenininkai, Lemonto grupelė gal ir sugebėjo mulkinti Kanadiečių brolių akis, bet jie tapo išsifruoti kai pradėjo diskriminacijos ekeiją prieš kitą galvojančią epozicinę JAV LB dalį, tai yra mus. Kaip jau girdėjote anksčiau p.p. Jus keičia ir Serapino kaip mes ten pasireiškėme. Mūsų delegacija, kaip girdėjote, išlaikė tikrą ramybę ir taktišką laikyseną. Toji Lemonto grupelė kooptavusį vieną minkštąnagarį tautininką, aš pats esu tautininkas, bando galutinai užurpuoti ir likviduoti mūsų laisvinimo veiksmus. Sustoju prie tų mūsų politinių tremties "fencmenų" (išimties žmonės) ir savo prane-

šime paminu tik dėlto, kad jūs igautumėte aiškų vaizdą apie tai, kas dedasi brzd. frontininkų eilėse. Nieko negalima prikišti ne brzd. frontininkų tikslams ir jų ideologijai. Kaip Sovietų Rusijos konstituciją gražia: skamba, bet gyvenime nevykdoma. Vykdoma pasalujiškai tik: tai tas, kas tarnauja brzd. frontininkų uzurpatoriškiems tikslams, kad paglemžti visus mūsų laisvinimo veiksmus į vieną vietelę, ir kad jie galėtų kaip tas dirigentas prieš koncertą su vienu batutu varyti į vieną toną. Ne vienas mūsų tautietis pakrapšto galvą ir savęs paklausia, kuo skiriasi brzd. frontininkai savo politine taktika ir priemonėmis nuo komunistų partijos Sovietų Soje.

Labai rimtas klausimas. "Garbės genijus" iš Clevelando, "herojai" iš Lemonto ir lengvoji kavalerija iš Sicero patepė devintu vandeniu nuo kisėliaus (kšėlius yra avizinių miltų rūgintas patiekalas, prieš verdant perplaukamas vandeniu, kad atskyrus sėlenas A.P.) pagal mūsų liaudies patarlę, pastebėjo faktą, kad brzd. frontininkų ideologiniai tikslai tampa demaskuoti, keičia taktiką ir bando eksportuoti, infiltruoti, taip vadinamus Trojos arklius į mūsų laisvinimo veiksmus, griaujančius juos iš vidaus. Jūs pastebėjote, kas dedasi ALTe, kas dedasi VLIKe per paskutinį seimą. Korėji Lemonto grupelė kooptavusį vieną minkštąnagarį tautininką, aš pats esu tautininkas, bando galutinai užurpuoti ir likviduoti mūsų laisvinimo veiksmus. Sustoju prie tų mūsų politinių tremties "fencmenų" (išimties žmonės) ir savo prane-

Filizės vaizdas iš Panemunės žiūrint

vyksta, kada mūsų tremties organizacijos stovi kovos formacijose prieš tarptautinį komunistų ir mūsų tėvinės Lietuvos okupantą. Nestebėtina, kad laisvinimo veiksmas ima trupėti ir skilti iš vidaus. Ir visa tai vyksta dėl megalomaniškos (didybės manija) sergančių saujėles brzd. frontininkų, karjeristų. Mėli broliai ir sesės bendruomenininkai, teisybė yra mūsų pūslėje ir didž. JAV tauta yra su mumis.

Štai du ALTos paukšteliai, karvelėliai skraido su tariamo, mis alyvos šakelėmis ir įskrenda į brzd. frontininkų "šventąjį narvą", o patekęs į jų "šventąjį narvą" jau nebeištrūksi. Ži-

ūrėk į Damoklo kardą kabantį virš lavės ir bandyk viską atnaujinti Kristuje.

Vykdamas į politinių vadovaujamus Kapsuko kursų Vilniuje — gražu Lietuvoje, o dar gražiau tremtyje. Nesvarbu ką daro okupantas, svarbiausia, kad leidžia pasijauti kaip mišterui, pagal vieną sūnelį mūsų jaunimo organizacijos vado.

Na vėl, pasakys vienas mūsų organizacijos suvažiavimo dalyvis. Dargis vėl vanoja frontą, "Į Laisvę" redaktoriui Kojeliui medžiagos nepirštis, nepirštis ir slauriams su okupantu kooperuojantis "Akiračiars". Užteks medžiagos ir "Vienybės" Girkalviui reorgus kelti, ir "Vilnės" Bimbai portogui nuo Girkalvių neatsilikti. Visa tai miniu, kad ir pirmos kadenčios praėjime, kuris taip sugėdino Kojelį, kad netikmes (R) LB nariai, bet ir tylučioji visuomenės dauguma suprasčiau, kaip sunku dirbti švietimo ir kultūrinį darbą, kada žvanga neapykantos ginklai, kada svertimucose teismuose reikia kovoti dėl santazo skundo. Taip kitko, teismas eina gera kryptimi ir aš nenoriu būti pranašas savo kaime. Let man atrodo, kad neužilgo pamatysime gerą sprendimą. Mūsų apygardos, apylinkės, seniūnijos dirba pavyzdingai ir gerai. Tai išgirsite iš jų patių pranešimų.

Tendencingas ir piktas mūsų ignoravimas greitai duos ir apčiuopiamų vaisių. Iki Toronto vadinamų dienų, mes dar bandėme tikėti, kad lietuvis supras lietuvių ir ras tinkamus kelius, kaip nerantikas vardan vėlybes, vardan Lietuvos. Deja, nei brzd. frontininkai, nei karieristai mūsų partijų likučiai valdovs nerado reikalo su mumis tartis ar sukti į kontaktą. Mes pažadame, kad mes plesimės į visas puses, į Detroitą ir visur kitur. Mes turime žmonių visur: JAV ir kai reikės reorgai pasirodys visur. Bus didelės jūsų nusivylimas, gerbiamieji bendradarbiautojai, ir tie kurie tikite Rytais.

Dar kartą dėkoju "Naujiejiems", neabejau dar galin dekot. "Dirvai" ir "Laisvajai Lietuvai", nes jos vis dar kažkaip svyruoja.

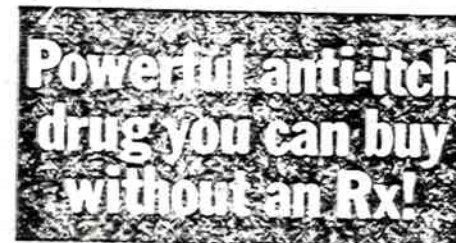
Tegyvuoją (R) Lietuvių Bendruomenę, tegyvuoją mūsų garbės priimtinką, tevybės prezidentą, centrinę valdybą vis pareigūnais ir visi gėli, dori sesės ir broliai lietuvių, kam rūpi Lietuvos Laisvė ir Nepriklausomybė.

East Chicago naujaisios (R) LB, beje, plan. Čurinskas pranešė, kad šis metais jie į Kępą (R) LB apylinkę Chicagoje pirmaisiais organizaciniais tikslais, keičia ypa-

tingesnio jie dar negalėjo nuveikti. Narių, kurie įstojo į (R) LB ir užsimokėjo nario mokestį, tuo tarpu, dar turėtų tik virš 50 asmenų. Apylinkėje esą dar svyruojančių, kurie ateityje, beabejo dar prisidės prie mūsų. Pradžiai įteikė 100 dol. auką.

(Bus daugiau)

— Astrofizikai šiais metais turės daug dirbti, nes turės patvirtinti prie žemės priartinėjusias kelias planetas. Amerikos mokslininkai turi naujas priemones planetoms tyrinėti.

Stop itching fast of external vaginal, rectal, and other skin conditions. Doctors find even severe itching can be treated with a special drug. You can now get this anti-itch drug ingredient with no prescription in BICOZONE. Use only as directed. The medically proven cream for itching.

TREMENDOUS TRIFLES
THE SNEER THAT ELECTED A PRESIDENT

Many Presidents have been elected with the help of a slogan that caught the popular fancy. There was "Tippecanoe, and Tyler, too"; Harding's "Back to Normalcy"; Roosevelt's "New Deal." But it was a slogan coined from an insult that rolled William Henry Harrison into the White House.

This is the story. Martin Van Buren was running for re-election in 1840, backed by a Democratic Party so powerful and well-organized that it was generally conceded that his Whig opponent, William Henry Harrison, stood no chance.

A small Democratic newspaper in Baltimore wrote jeeringly, "If General Harrison was given a pension of \$2,000 he would be content to spend the rest of his days in a log cabin drinking hard cider."

The Whigs seized upon this obscure little paragraph and turned it into a mighty tribute. Harrison became the "log-cabin, hard-cider candidate," his military exploits were acclaimed and the enthusiasm of the people rallied to the picture of the rugged frontier hero.

Actually, Harrison had an income of \$12,000 a year and never lived in a log cabin, but these facts did not change the country's conception of him. The Whig election was a hearty one, and the log-cabin and hard-cider became symbols of their candidate. On one occasion, when Daniel Webster was speaking at a rally in Harrison's behalf, he became so excited that he actually apologized because he, himself, was not born in a log cabin.

The "log-cabin, hard-cider" campaign became so popular that Harrison was swept into office. The sneer of the Democratic editor had acted as a boomerang and had achieved the opposite of its intention.

In more recent years, one of our Vice Presidents was publicly dubbed a "cigar-smoking, whiskey-drinking, evil old man"—a phrase which won him many friends but not enough to insure his re-election. But, in 1840, a few drops of printer's ink, unintentionally, provided a slogan that turned the tide of a presidential election.

MONOGENEZINĖ KALBŲ KILMĖ

Kadangi pasaulyje yra daug kalbų (dr. V. Maziulis priskaito apie 2000 kalbų), tai atsirado mokslininkų, kurie, daugiau pasiremami istoriniais duomenimis, pradėjo įrodinėti, jog pasaulio kalbos atsirado iš kelių prokalbių, vadinasi, susidarė poligenezinė kalbų kilmės hipotezė.

Vienok dauguma kalbininkų bei mokslininkų yra nuomonės, jog visos pasaulio kalbos kildusios iš vienos prokalbės (monogeneze), juo labiau, kaip jau anksčiau esame pastebėję, kad ir žmonija yra prasidėjusi iš vienos šeimos.

Tai gana argumentuotai įrodinėjo kalbotyros tėvas prof. F. Bopp (Ueber die Verwandtschaft der malaischpolynesischen Sprachen mit den indisch-europäischen, 1840). Austrų kalbininkas prof. L. Reinisch paskyrė net visą veikalą "Der einheitliche Ursprung der Sprachen der alten Welt" įrodymui, kad visos pasaulio kalbos yra kildusios iš vienos kalbos. Įtikinančiai įrodė italų kalbininkas prof. A. Trombetti savo kapituliname "L'unità d'origine del linguaggio" veikale, jog visos pasaulio kalbos yra kildusios iš vienos prokalbės. Be to, kalbininkas prof. A. Trombetti suvedė visas pasaulio kalbas į devynias pagrindines kalbų grupes.

Čia tenka paminėti, jog ilgokai buvo tikėta, kad visos kalbos yra kildusios iš žydų kalbos. Tačiau kalbininkas prof. J. A. Delius (Die achteste-Geschichte der deutschen Sprache, 1808) ir kiti įrodė, jog pasaulio kalbos nėra kildusios iš žydų kalbos.

LIETUVIŲ KALBA

Kaip labai sena lietuvių tauta, taip kalbininkai lietuvių kalbą laiko labai sena:

1) Moderninės kalbotyros tėvas prof. A. Meillet (79-31): "Lietuvių kalbos pagrindinis bruožas krentantis į akis yra jos senoviskumas".

2) Kitas garsus pasaulio kalbininkas prof. dr. H. Pedersen (88-65): "Šiuo atžvilgiu (senumo apriaiska) nė viena iš gyvyčių indoeuropiečių kalbų negali susilyginti su lietuvių kalba".

3) Lenkų kalbininkas dr. J. Karłowicz (59-177): "Jos (lietuvių kalbos) garsai ir galūnės kas kart mums primena senovinius indų, persų, graikų, romėnų, keltų, gotų garsus... Tai daro aiškesnį įspūdį, kada girdi

paprastą kaimietį (lietuvių) tokias formas vartojant, kurias šiandien dėl jų senoviskumo esame praprastę laikyti proistorinėmis, nes jomis kitados yra kalbėjusi mūsų protėvių protėviams indoeuropiečių pramotė".

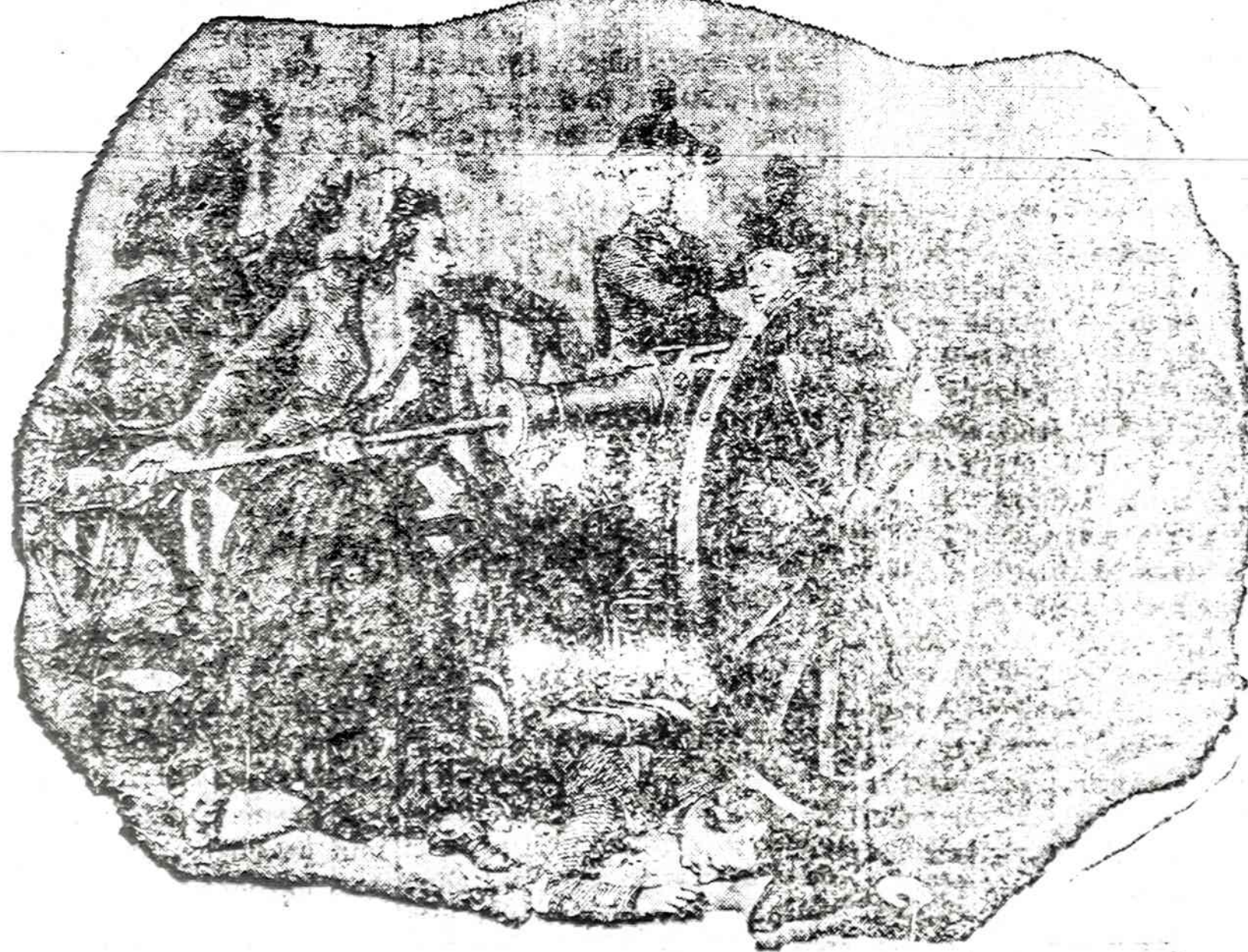
4) Žymus amerikiečių kalbininkas prof. B. Dwight (27-16 113): "Language as such... beautiful piece of Divine mechanism: contrived by Him who made man and who made him to speak both to Himself and to his followers... It (Lithuanian language) is the most antique in its forms all the living languages of the world" — Ji (lietuvių kalba) savo formomis yra seniausia iš visų dabar esančių kalbų pasaulyje.

5) Dr. Th. Thurston (plg. Th. Thompson, Comparative Philology and Outline of Lithuanian Grammar, II t.): "The Lithuanian language is very important in the field of comparative philology, and it is regarded by renowned philologists as the key to the civilization of mankind... Renowned philologists have agreed that the Lithuanian language is not only oldest language of the world today, but the language used by Aryans... From the linguistic evidence and ancient writings in India and Persia it is possible to assume that the Lithuanian language must have been written as far back as one thousand years before the birth of Christ... The Lithuanian language is like an ancient monument of white marble — it still stands untarnished after many centuries of man's long history" — žymūs kalbininkai sutinka, jog lietuvių kalba yra seniausia pasaulyje...

Žymusis pasaulio proistorikas prof. J. Cuno (20-2) nurodė, kad kalbose gramatiniai formų gausumas darosi vis didesnis ir didesnis, juo daugiau leidžiamasi į senovę. Reikia, juo kalba yra senesnė, tuo ji savo gramatinėmis formomis yra turtingesnė. Iš to sekti, kad Adomo ir Iešos gramatinis kalbos turtingumas buvo geriausias. Gal būtų, dėl to, kaip jau esame minėję, kad žinomas pasaulio kalbininkas prof. B. Dwight tvirtino, jog kalba yra graži dailis Dieviškos sąrangos ("Language... beautiful piece of Divine mechanism"), kuria kalbėjo Dievas su savo kūriniu žmogumi ("who made man, and who made him to speak

(Nukelta į 3 psl.)

Liberation's woman.

Molly Pitcher loved her husband. So much so, that when he went into battle during the Revolution, she did too. Right by his side. Then one day, while loading cannons, he was killed by a British bullet.

Molly knew the time had come to take stock in her country. So she picked up where her husband left off. And when the smoke cleared, America had a new victory and a new heroine.

Today, when it's time to take stock in their country, Americans buy U.S. Savings Bonds.

When you join the Payroll

Savings Plan at work, a little is set aside from each paycheck to buy Bonds Regularly. Automatically.

That way, you're making a real investment in your future. And in America's, too.

So buy United States Savings Bonds. Right from the start, it's been an equal opportunity investment.

Take stock in America.

Now E Bonds pay 6% interest when held to maturity of 15 years. 4 1/2% the first year. Loss when redeemed before 15 years can be offset against other taxes. Interest subject to state or local income taxes, and for tax may be deferred until redemption.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 82 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, namams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudžia — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudžia; už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus, jie Jums mielai pagelbės ir SLA įsirašyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N. Y. 10001
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2210

Verbavimas nuvažiavusių okupuotos Lietuvos aplankyti

Štai kaip Maskvos agentai Vilniuje verbuoja mūsų dipuku, kurie važiuoja į okupuotą Lietuvą aplankyti savo giminių ar pažįstamų. Vienas dipukas, apsilankęs tris kartus okupuotoje Lietuvoje, man rašo laišką, su nuotykių ir gausiais pasiūlymais, Vilniuje. Laiškas netaisytas, tik nepilnas jo tekstas, nes kai kurie sakiniai išimti dėl tam tikrų sumetimų.

"Gerbiamas Tamsta, sekdamas visus spaudoje nesusipratimus ir Jūsų tiesų gerą žodį vertindamas, reikiu Jums didelę pagarbą ir padėką. Žinau, kad buvotė mūsų mieste, bet aš buvau išvykęs negalėjau jus matyti. Tai rašau Jums laišką".

Tris kartus buvau Lietuvoje, patyriau labai daug žinių, ką ir kokią paskirtį turi atlikti suimčiamis: koncertininkai, filharmonijos rodytojai ir kiti "pranašai". Vilniuje, saugumo būvau labai stropiai "prižiūrimas" o svarbiausia su gerasi pasiūlymais-viliojimas. Turiu daug ką pasakyti ir parašyti, bet prašomas palikti ten giminių, ir jų saugumui nenorėdamas pakęsti tyliu. Gal ateis laikas parasyti...

Dabar aš viską įspaudu smulkiai parašyti negaliu, nes agentai tai supras. Aš turiu viską surašęs, virš šimto puslapių, jie bus paskelbti po manęs. O dabar bijau dėl ten esančių giminių.

Pirmiausia, tai mane trys agentai sulaukė, išsargę ir visus

rūbus, ir mano kūna smuikiai išsiupinėjo, bet nieko neradę, atsispašė ir pradėjo su manimi mandagiai kalbėti ir pasiūlė lengvą masiną po Vilnių pasi-važinėti, draugia su tais pačiais agentais.

Aš sutikau su jų pasiūlymais ir tuojau atsirado lengva masina "Volga". Mašinoje buvo tik vienas man nepažįstamas šoferis, kartu su manimi sėdėjo į masiną vienas iš agentų ir išvažiuojome į miestą pasivažinėti.

Agentas, visą laiką mane kabinė ir rodinėjo Vilniaus žymesnes vietas ir vis mane gyrė, kad aš esu geras žmogus ir papulėrus dypukų tarpe Amerikoje. Jis apie tai gerai žino.

Kiek pavažinėjus po Vilniaus miestą, agentas man pasiūlė, gal aš noriu išvažiuoti iš miesto į provinciją pasižiūrėti. Aš priitariau, kad būtų malonu pasivažinėti savo kraštą. Kur tik aš pasakiau, tai mane nuvežė ir parodė man norimus vietas.

Tik tuomet aš supratau, kad agentas nori man įsikišti ir pakreipti savo pusen, kad įgyčiau daugiau juo pasitikėjimo, ir simpatijų. Jis mane, karts nuo karto vis pagirdavo, kad mane daug kas žino ir Vilniuje, kaip gerą žmogų dar iš buržuazinės Lietuvos laikų, pagal mano profesiją. Po visų mano pagyrimų, agentas man pasiūlė su juo užvesti draugystės ryšius, kaip bendradarbiavimą su dipukais, susirašinėjant laiškais ir kita.

M. SILEIKIS

Seimininkė (Tapyba)

Agentui atsakiau, kad aš Amerikoje esu labai užimtas visuokiais reikalais, savo specializaciją, kad neturėsiu laiko vesti susirašinėjimą. Agentas pakartotinai man pareiškė: "Jeigu tu palaikytum su manimi draugystės ir bendradarbiavimo ryšius, tai galėtum kas metai nemokamai atvažiuoti į Lietuvą ir čia nemokamai praleisti savo atostogas, kokiam kurortui tik norėtum, ir pasinaudotum visomis privilegijomis."

Kuomet išgirdau tokį agento pasiūlymą, tai mane pakratė širdis. Aš agento paklausiau, tai kuo man reikės už tai atsilygti. Agentas, kiek sumislopalytėjo ir pareiškė: Palaikysiu per mane glaudžius ryšius su "Tėviškės" draugija Vilniuje, o Amerikoje, dipukų tarpe paveiksi kryptimi bendradarbiavimo su Lietuva ir dipukų tarpe veiksi, kad reikalinga Amerikoje ko plačiau organizuoti su pagalba Lietuvos kultūrinių ryšių veikėjais ruošti meno parodas, koncertus ir kita. O vėliau gausi kitus uždavinius ir nurodymus".

"Pakol buvau Vilniuje, tai agentai mane neišleisdavo iš savo "globos". Dažnai susitikdavome ir daug ko klasinėdavo iš dipukų gyvenimo ir veiklos. Ka, agentam pasakydavau žodžiu, tai jie reikalaujo tą patį parašyti raštu. Kuomet rengiausi iš Vilniaus važiuoti per Maskvą namo, tai vienas iš agentų pasiūlė mane palydėti į Maskvą ir tenai Maskvoje porą dienų pabaliavoti. Tai aš pareiškiau, kad

kams, o vienok skirtingai. Tokia kalba yra lietuvių kalba". Didžiausias kalbų genijus, kaip jį prof. dr. A. Bezenberger apibūdino, dr. G. Sauerwein (35-35) nustatė: "Ji (lietuvių kalba), daugelyj atvejų minties išreiškimui yra lankstesnė priemonė, ne kaip kokia kita kalba Europoje, ir būtent, per savo formų gausumą taip pat daug gražesnė". Gi garsus Australijos kalbininkas prof. dr. J. Marvan (Lietuvių kalbos dvasios beiškant, 1977), kuris ilgą laiką tyrinėjo lietuvių kalbą, pabrėžė: "Be jokios abejonės, lietuvių kalba yra apvaizdai ypatingai brangi... lietuvių kalbos dvasia ne tik išliko, bet yra ypatingai gyvastinga".

Tokių būdų atsirado mokslininkų, kurie pradėjo tvirtinti, jog lietuvių kalba yra labai artima pirminei kalbai bei atstovauja pirmąsiai kalbą:

1) Žymus pasaulio proistorikas dr. I. Taylor (110-231): "Lietuvių kalba tarp Europos kalbų turi geriausią teisę atstovauti pirmąsiai kalbą".

2) Istorikas prof. dr. W. Ripley (98-478): "Vienok lietuvių kalba savo sudarymu yra pirminė".

3) Vydūnas (133-46): "Lietuvių kalboje glūdi senų laikų žmonių ypatumų apraiškos".

4) Amerikietis kalbininkas prof. W. Whitney (137-203): "The Lithuanian, on the Baltic, retains by far most antique aspect".

5) Danų mokslininkas prof. A. Benediktson (9-41): "It is also typical for the Lithuanian language, that it contains a vast number of phonetic words for all imaginable sounds and movements a feature which the Lithuanian language has in common with the language of most primitive people".

Juo labiau, kaip kalbininkas ir proistorikas prof. dr. J. Korinek (Od indeuropeško prajazyka, Bratislava, 1948, 9) priėjo išvados, jog lietuvių kalba tinka ir viso pasaulio kalbų lyginamajai kalbotyrai tyrinėti. Ir iš tikrųjų, mes galime rasti viso pasaulio kalbose žodžių, kurie ne tik panašiai rašomi, kaip lietuvių kalboje, bet turi tą pačią prasmę, pvz., Afrikos negrų kalbose

renowned philologists as the key to the civilization of mankind... The richest cultural heritage of the Lithuanian people is their language, which represents one of the highest achievements of all mankind".

6) Lenkų mokslininkas prof. S. Zajackowski (143-11): "Su-ling mokslininkų tyrinėjimais, lietuvių pasitarnavo savo kalba, nes išlaikė daug kalbos savybių ir išsireiškimų, kuriuos priešistoriniais laikais vartojo beveik visi Europos žmonės". (Būs daugiau)

—Prezidentas Carteris sutikęs leisti astrofizikams išleisti stambesnes sumas, nes šie metai yra parankiausi kelioms planetoms artėjančiai istirti.

ENERGY WISE

Buy a car no larger or more powerful than you need. Don't be a Bom Loser!

KNYGOS ANGLŲ KALBA

J. Jasminas, A KISS IN THE DARK. Pikantiškų ir intymų nuotykių aprašymai, namini ir gyvenimo lenvas rūšius, gyvų kalbą, grafiškai iliustruota 150 psl. Kaina \$2.50.

Dr. Juozas B. Kondius, HISTORY OF LITHUANIA. Lietuvos istorija, sutraukia nuo senųjų mityrų iki pokario metų. Vidutinio formato, 145 psl. Kaina \$2.00.

Dr. Juozas B. Kondius, VYTAUTAS THE GREAT. Istoriniai DLK Vytauto bruožai, paliečiantys laiko Lietuvos valstybės ir jos kaimynų istoriją 211 psl. Kaina \$3.00. Kietais viršeliais \$4.00.

Danguma šių knygų yra tinkamos dovanos įvairioms progoms. Jas b kitas knygas galima įsigyti atsiimant iš Naujienos arba atsiimant čekį ar pinigų perlaidą.

NAUJIENOS

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill. 60603

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

NAUJIESESE GALIMA GAUTI NEPAAPRASTAI IDOMIUS GYDYTOJO, VISUOMENĖS VEIKĖJO IR RAŠYTOJO ATSIMINIMUS

Dr. A. J. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 250 psl., Iliustruota 1906 metų įvykių, Jablonackio ir Totorailio jaunus dienas ir susirūpinimą. \$3.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$2.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONĖS. Kelionės po Europą įspūdingai. Dabar tik \$2.00. Tai yra taip pat užsakytai pašto, atsiimtus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėjant 50c. persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60603

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdymui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą, apkalbėti medžių šakas žiediniais, kaip konfetėmis ir pamatu įveda į gamtos vaizdą ir garsų stebuklus. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaidžiuose svaioja, juokauda ir verkia poetai, pajėgdami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis — VAIŽIOLINĖ, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 128 psl. Kaina \$1.—
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMĖS PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kilmėnio formato, 157 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkus Jūzė, EILERŠČIAI IR RAŠTAI. 135 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIEŠNIA VĖTROJE. Elių rinktinė, 169 psl. Kaina \$3.00.
5. Petras Jurgelionis, GLODI — LIODI. Lyrikos eilės, 105 psl. \$2.00.
6. Anastasius Keliū, AUKSINIS SĖJA. Eilėraščiai, 86 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ ŠVENTĖ. Elių pasakojimai apie lietintąs lietuviškas senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF ANYKŠČIAI, Antano Baranaušo "Anykščių šilės", vertimas, 42 psl. \$2.00.
9. Balys Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės, 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, ATDARI LANGAI. Rinktinė lyrika, 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKOS TAURĖ. 5-ji lyrikos knyga, 152 psl. \$2.50.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Elių rinktinė, 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščiai, 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grudis, AGUONOS IS SMELIS. Eilės, 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumienė, KARALIAI IR ĮVIENTIEI. Eilėraščiai, 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruelis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė, 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVĖS LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai, 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BOK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsiimti iš Naujienos rinktinę arba užsakyti pašto, pridėjant čekį ar pinigų orderį.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60603

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA

Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietuvių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis. Čia suminėtas knygas galima užsakyti Naujienose.

Juozas Kapečinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai apie Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyklose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.

Juozas Kapečinskis, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išeivio Dalia yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tаса. Tai yra Amerikoje bėgavimui ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai iliustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.

ČIKAGIETĖS ĮSPODŽIAI KOMUNISTŲ PAVERTGTO LIETUVŲ. Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naujakiuose, Klaipėdoje ir Palangoje. Valzdus aprašymai, ką ji ten matė, kokią kalbą girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat išversta į anglų kalbą.

M. Zolėnko, SATYRINĖS NOVELĖS. Genialaus rusų rašytojo 60 satyrinių novelių, 199 pusl., kaina \$2.

D. Kuralis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UŽDANGOS. Autoriaus pastabomis neapgauna Intuistų ir agitropų propaganda bei užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengru, grafiu stiliumi.

Prof. P. Pakarklia, KRYŽIUOČIŲ VALSTYBĖS SANTYKOS BRUOŽAI. 176 psl. dokumentuota istorinė studija apie prūsų likimą. Kaina \$2.

Vincas Zomaitis, LIUBLINO UNIJOS SUKAKTIES PARAIŠKAI. 84 psl. Kaina \$1.50.

Šie ir kiti leidiniai yra gausiai NAUJIESESE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60603 atsiimant arba užsakant pašto ir pridėjant čekį ar pinigų perlaidą.

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę aplinką bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10-tą mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

8%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

Federaliniai patvarkymai reikalauja bausti ne laiku išsiėmus certifikatus.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Istaigta 1923 metais.

Tel. 421-8070

Istaigos pietuose Ramas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1735 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone 421-6100

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of December 1, 1977	pusių metų	\$18.00
Subscription Rates:	tris mėnesius	\$9.00
	vienam mėnesiui	\$3.00
In Chicago \$33.00 per year, \$18.00 per six months, \$10.00 per 3 months. In other USA localities \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$9.00 per three months. Canada \$33.00 per year; other countries \$34.00 per year.	Kanadoje metams	\$33.00
	pusių metų	\$18.00
	vienam mėnesiui	\$3.00
20 cents per copy	Užsieniuose metams	\$34.00
Nuo gruodžio pirmos dienai kainos:	pusių metų	\$18.00
	vienam mėnesiui	\$3.00
Chicagoje ir priemiestiuose metams	Naujienuose metams	\$33.00
pusių metų	pusių metų	\$18.00
tris mėnesius	tris mėnesius	\$9.00
vienam mėnesiui	vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose: metams	Pinių reikis skirti pašto Money Orderiu karto n. užsakymu.	\$30.00

NAUJIENŲ rašinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kalbėkime atvirai

Nuo šių metų sausio 5-tos dienos spausdiname atkarpą "Kalbėkime atvirai". Turime prisipažinti, kad mums nepatiko ta atkarpa. Kelias savaites ji pragulėjo redakcijos stalčiuje, ir kelis kartus svarstėme, spausdinti ją, ar nespausdinti? Mums atrodė, kad laikas dar nepripriešė panašios rūšies atvirų kalboms.

Taip pat žinome, kad ir daugeliui nepatinka atvira kalba. Ji nepatinka ne todėl, kad faktai būtų netikslūs, bet todėl, kad šiandien yra svarbesni klausimai, apie kuriuos reikia drąsiai ir atvirai pakalbėti. Šiandien svarbiau pakalbėti apie tai, ką dabar turime daryti, netgi spėjoti, apie tai, ką darome ir nepadareme.

Mums nepatiko atkarpa ne todėl, kad joje keliame faktai nebūtų tikslūs ir aprašomi įvykiai Lietuvoje nebūtų vykę. Mums, kaip ir daugeliui, jie nepatinka, nes galima buvo rasti patogesnis laikas tokiems klausimams kelti ir nagrinėti. Jie būtų savo vietoje, jei Lietuva jau būtų laisva, mes visi jona būtume sugrįžę ir rašinėtume savo atsiminimus.

Būtume ir toliau laikę stalčiuje "Kalbėkime atvirai", jeigu mūsų trumparegiai būtų matę svarbesnius klausimus, negu spėjoti, kas buvo ir ko nebuvo prieš 50 metų, kai kiekvienam jaunuoliui jūra buvo iki kelių.

Mūsų vyresnieji priėmė Dr. Kazio Griniaus pasiūlymą savo tarpe paskelbti amnestiją. Pasiūlyta užmiršti, ką kas rengėsi padaryti, darė ar nepadare, bet žūrėti, ką kiekvienas mūsų galime padaryti didžiausiam mūsų tautos ir visos žmonijos priešui. Pasiūlytos amnestijos įstatymas buvo priimtas ir taikomas gyvenimui man veik 40 metų. Bet praeitais metais okupantui nutaręs pradėti kiršyti vienus lietuvių prieš kitus, jie sugalvojo ir paleido į svetą visą eilę insinuacijų, melų ir šmeižtų, kad galėtų sukiršyti vieną prieš kitą. Protingesni nekreipė dėmesio į okupanto skelbiamas provokacijas. Tuo tarpu gaidukai ne tik skleidžia, bet dar pagrazina ir pakartotinai skleidžia naujas tos provokacijos variacijas. Prideda tokių dalykų, apie kuriuos nieko nežino, patys nematė ir jokių įrodymų neturi.

RAŠO A. Ž.

KALBĖKIME ATVIRAI

(Tęsinys)

Vincas Žemaitis pratarė: "J. Augustaičio knyga: 'Dviejų pasaulėžiūrų varžybos', tarp kitko, taip rašo: 'Knygos autorius J. Augustaitis savo tarnybiniuose atsiminimuose davė aiškiai įrodymą, nesugriaujamą vaizdą, kiek daug nukenčia valstybės ir tautos ūkio pažanga, kai vadovaujama valdžia užgrobia vienas asmuo ir vykdo ją be kontrolės. Tuomet vadas su savo patikėtiniais tampa neribotais despontais, savanaudžiais, biurokratais, visokios pažangos stabdžiais'".

Dėl vadų ir vadukų išminties tenka prisiminti didžiojo humanisto prof. V. Čepinskio žodžius. Kol nebuvo suvaržyta Universiteto autonomija, un-te buvo suruošiamos ir viešos pasakitos, į kurias galėjo atvykti ir ne studentai. Prof. Čepinskis paskaitos užbaigė pasiūlydavo pagalvoti — ar vadai yra vadais todėl, kad jie yra išmintingi, ar jie yra laikomi išmintingais todėl, kad yra vadais.

Nesunku buvo suvokti jau tada, tuo labiau dabar, kokia nelaimė kraštui ir tautai ir pasauliui yra diktatoriai — vadistiniai režimai. Visose kraštuose visose tautose buvo ir yra kovojama prieš diktatūras, despotijas, nors ta ko-

va reikalauja pasišventimo ir aukų. Anksčiau ar vėliau despotų sostai griūva. Tada dar labiau paašikėja tų režimų nusikalstama veikla.

Diktatorinis — vadistinis režimas nerado pritarimo ir mūsų tautoje. Nepasitenkinimo įvykiai įvairiai pasireiškė ir buvo režimo žiauriai užslopinti.

Įvykęs 1929 m. pasikėsinimas — atentatas prieš A. Voldemarą buvo tik vienas gaivališkos kovos prieš priepauidą veiksmų. Ir tik taip ji tenka minėti ir vertinti.

Nenoriu ir nebandau priekaištauti ar kaltinti tų, kurie rėmė vadistinį režimą, ar tik ejo su juo, nes daugelis gal tikėjo, kad tas kelias kraštui yra geras. Jie nusikalstamos veiklos ir nesuprato ir nežinojo. Vieni jų rėmė ir aukštino A. Smetoną, kiti A. Voldemarą, kiti ir viena ir kitą. Ir išeivijoje suruošiami tų vadų pamėnėjimai, pagerbimai, statomi paminklai. Niekas netrukdo, niekas neprieštarauja. Suruošiami ir įvairių visuomenės veikėjų pagerbimai. Tai demokratinės laisvės. Kiekvienas gali nuspręsti kada ką ir už ką gerbti.

Atsidūrus tremtyje, visų politinių partijų ar grupių veikėjai sutarė ir įsijungė į veiklą kovai prieš okupantą. Visos tos partijos vienaip ar kitaip pasisakė už demokratinę išlaisvintą Lietuvos santvarką.

Dar būdamas Vokietijoje prof. St. Kaibys-Ka-minskas sakė, kad kovoje už Lietuvos laisvę visi

Prieš porą metų pradėtą šmeižtą nuolat kartoja, laikraščiai bando pakenkti ir stengiasi išlietuiviko gyvenimo. Jeigu tylėsime, nesiginsime, tiesos nepasakelsime, tai žiauriai savo metodais jie ir toliau gils okupanto paskelbtas insinuacijas. Jie mano, kad susitarimas jų neįpareigoja. Vieni susitarimo dalyviai privalo kreipti dėmesį į didžiausią lietuvių tautos priešą, o kiti turi teisę kanstytis po mėšlyną ir leisti okupantui delnus trinti iš džiaugsmo.

Mums atrodo, kad ne tik "Kalbėkime atvirai" autorius yra vyresnio amžiaus lietuvis tremtinys, kad jis bėgo iš nepriklausomos Lietuvos, pasipriešinęs okupantui, kad jis baigė Kauno universitetą ir dalyvavo visuomeniniame lietuvių gyvenime, kad porą kartų buvo suimtas kartu su kitais socialistais, laikytas žvalgybos rūsyje, Kauno kalėjime, išvežtas teismui į Šiaulius ir kentė teisės mokslų nebaigusio karo lauko teismo pulkininko pasityčiojimus. Nepriklausoma Lietuva jam buvo ne motina, bet pamotė, bet jis vis dėlto yra įsitikinęs, kad lietuviai galės geriau savo reikalus tvarkyti, jeigu jie išsikovoja teisę patys nepriklausomai ir laisvai tvarkyti visus savo valstybės ir tautos reikalus.

Jis turėjo progos ne tik Lietuvoje baigti gimnaziją ir universitetą, bet jis turėjo kantrybės ramiai surinkti lietuviško gyvenimo faktus, juos dokumentuoti, visai neprimenant, kad jam pačiam teko nukentėti nuo netvarkos ir nuo primestos vadų ir vadukų sauvalės.

Jis savo akimis matė, kaip keli jauni lietuviai kariai ginklą nukreipė ne prieš didžiausią lietuvių tautos priešą, bet prieš daugumą balsų gavusį krašto prezidentą. Jis savo ausimis girdėjo, kaip grupelė frontovikų išvaikė seimą, nusitūmė į šalį seimo narytų nisterių kabinetą ir pareiškė, kad jie geriau tvarkys valstybės rekalus, negu aukštus mokslus baigę specialistai. Jis savo akimis skaitė, kaip tie karių iškelti "tautos vadai" ne su Lietuvos priešais kovėsi, bet vienas kitam akis lupinėti ir į kalėjimus siuntė, į stovyklas varė ir nesutarė pačiais svarbiausiais valstybės reikalais. Kada reikėjo krašto apsaugą organizuoti, tai vienas, viską be tvarkos palikęs, užsienin važiuo, o kitas iš užsienio pats nuvažiuo tam pačiam priešui tiesiai į rankas.

Mes žinome, kad dabar ne metas šiuos klausimus kelti. Bet mes taip pat žinome, kad šis įsipareigojimas negali būti vienapusiškas. Jeigu jiems nepatinka atvira kalba, tai privalo suvaldyti savo politinius piemenis, kurie nepajėgia nustatyti faktų ir dažnai paleidžia iš piršto išleistas insinuacijas.

Naujienuose neskelbės melų ir nesinaudos komunistų klastotais dokumentais. Bet jos reikalauja, kad šmeižikai melą ne tik apie Naujienas ir jų redaktorių, net ir apie Naujienų bendradarbius. Jos reikalauja prisipažinti prie melo, paskebtos apie šmeižimą partizanų ir reikalauja, kad gimnazijos suole dviejų metų neįštrynės veikėjai gali išmokyti enciklopedijas ir nustatyti, kada ten atsirado komunistai ir kas komunistų fronto pusėje kovojo ir šiandien kovoja.

"Kalbėkime atvirai" atkarpoje galėjo pasitaikyti vienas kitas netiklumas. Įvykus žinantieji visuomet ras vietos patikslinimams, bet turi kalbėti apie tai, ką patys žino, o ne ką jam kiti pasakojo. Nuovados viršininkas galėjo žinoti, kas dėjosi jo nuovadoje, bet jis galėjo nieko nežinoti apie Statkaus ir premjero machinacijas.

V. KAROSAS

VLIKO SEIMAS

(KOMENTARAI)

(Tęsinys)

Iš čia matome kur kilo prielaidos tarp VLIKo ir Amerikos siekių. VLIKas, kaip siekė taip tebesiekia pilnutinio Lietuvos suverenumo atstatymo, tai Amerika visos Vakarų Europos politinio apjungimo, be kurio neįmanoma atstatyti tvirtos pasaulinių jėgų pusiausvyros globaliniu mastu.

VLIKas, kaip siekė reorganizaciją, kurios Amerikai buvo ir yra svetimos, bet pragmatiniais sumetimais buvo panaudotos šaltojo karo laimėjimui. Šaltajam karui baigiantis Amerika atsikuko nuo Rytų Europos nacionalistinių siekių, o VLIKas ir likvidavo Europos Laisvės Komitetą.

Uždarius Lietuvos Laisvės Komitetą VLIKas, netekęs politinės ir galimai materialinės JAV paramos, pakilo politinėje užtūmėj. Čia giūdį pagrindinės VLIKo krizės šaknys, kuri tapo praplėsta vidujinėmis nesantimis ir plintančiu idėjiniu skilimu naujųjų ateivių masėje. Vieni, matydami VLIKo ir kitų egziliuotų valksnių politikos nesėkmes pagauti nusivylimą emė taikintis prie Tarybinės Lietuvos, kiti, užkietėję savo nepajudinamose pozicijose ir nekintančiame idėjiniame nusistatyme.

Dabar bus suprantama, kodėl VLIKas Helsinkio konferencijoje užklupo nepasiruošus, nes jo vadovai, nuo pat savo atsikūrimo pradžios Vakarų Vokietijoje,

neįsivienijo ir susidariusią po II Pas. karo istorinę situaciją ir nepermanę Amerikos ir bendrai Vakarų demokratijų pasaulinės politikos.

GRIZTANT

PRIE DR. NEMICKO

Nusakę bendrais bruožais susidariusius priešingumus tarp VLIKo ir Amerikos vedamų politikos, dabar galėsime grįžti prie dr. Nemicko iškeltų tezių, ir išanalizuoti, kaip ir kaip pasirodymą Madrido konferencijai.

Dr. Nemickas, norėdamas išryškinti Helsinkio konferencijos istorinę reikšmę, palygino ją su Vienos Kongrese priimtų tokių pat pavadinimu Baigiamųjų Aktu, kaip anuomet po Napoleono karų, taip dabar nugalėjus Hitlerį ir jo sąjungininkus, susirinkę nugalėtojai Helsinkio konferencijoje sutarė užtvirtinti esamas sienas, nepaisydami pavergtųjų tautų šauksmo.

Kaip Vienos Kongrese, taip Helsinkio konferencijoje buvo padarytos mažos nuolaidos mažųjų tautų, šiame atvejuje pagėžiniu valksnių politikos nesėkmes pagauti nusivylimą emė taikintis prie Tarybinės Lietuvos, kiti, užkietėję savo nepajudinamose pozicijose ir nekintančiame idėjiniame nusistatyme.

Dabar bus suprantama, kodėl VLIKas Helsinkio konferencijoje užklupo nepasiruošus, nes jo vadovai, nuo pat savo atsikūrimo pradžios Vakarų Vokietijoje,

Lietuvoje priklausau nuo Maskvos malonės.

Išeidamas iš tėsės dr. Nemickas toje dvasioje siūlė visiemis veiksniams išaiškinti Helsinkio konferencijos nutarimų prigimtį ir atitinkamai pasiroditi Madrido konferencijai.

Pažvelkime į dr. Nemicko išvadas kritikos šviesoje. Pažymėkime visų pirmą, kad Helsinkio konferencijoje surašyti nutarimai yra tik provizoriai sutarimai, kurie tik tuomet taps sutartimi, kai bus palaipsniui įgyvendinti tikrovėje. Tam tikslui buvo nutarta kas antrą mėnesį šaukti konferencijos dalyvių suvažiavimus, kuriuose būtų peržiūrinami nutarimų vykdymo pažanga. Taip reikalingi atrodytų žvelgiant iš teisinės pusės. Visai kitaip dalykai atrodo žvelgiant iš istorinės perspektyvos, apie kurią užsiminė dr. Nemickas.

Vienos Kongreso pasekoje ir čia, Aleksandro I iniciatyva buvo įkurta t.v. Šventojo Sąjungos, tikslu užtikrinti absoliutizmo viešpatavimą visoje Europoje ir bendromis jėgomis kovoti prieš pavergtųjų tautų išlaisvinimą, konstitucinius ir revoliucinius sąjūdžius. Tai ir buvo esminis Vienos Kongreso ištorinis nutarimas, kas tuo tarpu paskyrė žemių perleidimas vienai ar kiti valstybei, sienų išlyginimai, prekybinės sutartys ir kitkas laikytini antraeilais ar šalutiniais to sutarimo aktais.

Visai priešinga vaizdą matėme Helsinkio konferencijoje, kam ne raudonas caras Brežnev, bet Amerikos prez. Fordas, remiamas Vakarų demokratijų, nustatinėjo istorinį kryptingumą atečiai. Čia sienų pripažinimas, kaip ir Vienos Kongrese, nevaidino jokios rolės, nes tiek viena tik anta pusė nėra pasiryžusios dėl jų pakeitimo kariauti.

(Bus daugiau)

ja, vėliau pačios aukštosios policijos vadovybės pasmerkus.

Žinokite vieną dalyką: Naujienų nesustabdysite. Naujienuose įsteigtos tiesai skelbti. Tiesa yra galingsesnė, negu insinuacijos, melas ir šmeižtas.

mas L. F. Bičiuliui, asmuo įsipareigoja: — "b) vadovautis krikščioniškos moralės ir pilnutinės demokratijos principais". Taigi pabrėžiama ir krikščioniškoji moralė ir pilnutinės demokratijos, tai dėsni, tai principai. Tik neaišku kaip ta pilnutinė demokratija suprantama, koks jos turinys. Kad būsimą išlaisvintą Lietuvos valstybinę santvarką turėtų būti demokratinė — nutylėta.

Jei jau visų politinių partijų, grupių, sąjūdžių ar visuomeninių organizacijų pasisakoma už demokratijos principų taikymą veikloje ir už demokratinę Lietuvos valstybinę santvarką, tuo labiau, jei dar pabrėžiama ir krikščioniška moralė, tai rodo, neturėtų būti sunku veiklą suderinti ir bendromis jėgomis stiprinti ir vesti kovą už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

Čia taip nėra. Nematyti, kad būtų vadovaujama krikščioniška moralė ir "pilnutinės demokratijos principais". Maža grupė samokslininkų sakyčiau smogikai, vysto veiklą, kad galėtų nutildyti tuos, kurie skirtingai galvoja. Jiems labiausiai užkliūva Naujienos ir jų redaktoriai. Kad nutildytų Naujienas, jie bando suniekinėti jų redaktorių.

(Bus daugiau)

VISI RIZNIERIAI

GARSINKITES NAUJIENOSE

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGŲ.
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
neatsiliepia, skambinti 374-8006

DR. C. K. BOBELIS

INKŠTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ
CHIRURGIJA
5025 CENTRAL AVE.,
St. Petersburg, FL 33715
Tel. 813-384-3020

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Mainheim Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2127 arba 562-7278

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2614 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinus ir
"contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKŠTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63RD STREET
Val. antrą, 1-4 popiet,
ketvirtą, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Residencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gandra praktikiškai, MOTERŲ LIGŲ.
Ofisai 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL. pirm. antrą, trečią,
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį
2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. SLEIKIS, O. P.

URBOPEDAS-PROTEZISTAS
Apatiniai - Protezai, Med. band-
agazai, Speciali pagalba kėlimui,
garbių sportui, ir t. t.
Val. 1-4 ir 6-8, Šeštadienį 9-1
2850 West 63rd St., Chicago, IL 60629
Telef.: Prospect 6-5084

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO JĖIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA.
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienos iki penktadienio 3:00
— 3:30 val. popiet. Šeštadienį
ir sekmadienį nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Vedėja Aldona Daukus
Telef.: Hemlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDIONYTĖ
Programos vedėja

Pirmadieniais ir antradieniais
9:00—9:30 val. vak.
Penktadieniais 9:30—10 val. vak.
Šeštadieniais 7—8 val. vak.
Visos laidos iš WOPA stoties,
banga 1490 AM.
St. Petersburg, Fla. 5:30 val. p.p.
iš WTTS stoties 1110—AM banga.

2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

Jei žinote asmenis, kurie
galėtų užsakyti Naujienas, pra-
šome atsiųsti jų adresus. Mes
jįms siųsime Naujienas dvi sa-
vaine nemokamai.

Prie Vilniaus katedros, dabar paverstos į meno paveikslų galeriją

ALDONA GAIGALAITĖ

APIE DRUSKĄ

Lietuvių liaudies kalboje ir
k. ryboje druska tiesiogine ir
perkeltine prasme turi labai tei-
giama reikšmę. Atsivertę Did-
jį lietuvių kalbos žodyną, ran-
dame įvairiausių posakių, nusa-
kančių druskos terminų raik-
mę. Žemės druska vadinami
garsūs visuomenės veikėjai,
mokslo ir meno darbuotojai, iš-
radėjai ir atradėjai, liaudies
revoliucijų vadovai, žymūs ka-
ro vadai. Kai girdime "jo kalba
buvo be druskos", suprantame
kad žmogus kalbėjo nelabai ži-
nodamas, ką nori pasakyti.
"Teks daug druskos suvalgyti"
reikia ilgą laiką tarpą nugy-
venti, o į namavedžių sutikimas
su duona ir druska reikia liri-
kėjimą, kad jiems niekada ne

trūktų duonos ir druskos, kad
jie visada būtų turtingi.
Druska yra būtina mūsų or-
ganizmui, į kurį ji patenka dau-
giausia su maistu. Valgomoji
druska naudojama maisto pro-
duktams sūdyti ir konservuoti.
Sūdyta mėsa, žuvis, sviestas,
daržovės negenda ilgai, nes žū-
va puvinio bakterijos.
Valgomoji druska arba na-
trio chloridas (NaCl), gaunama
iš druskingų ežerų ir iš akmens
druskos telkinių, kurie susidar-
ė seniai išdžiūvusių ežerų vie-
tose. Lietuvoje taip pat yra dru-
skos klotų, bet jie taip giliai,
jog kasti neapsimoka. Minera-
liniuose Druskininkų, Birštono
ir kitų saltinių, Baltijos jūros
vandenyje druskos procentas

labai mažas. Jų eksploatuoti ir
renaudingai. Todėl druska yra
ena seniausių importo prekių.
protėviai parigabėdavo iš
svetur drauge su kitomis prekė-
mis, iškeitę į kailius, vašką, pe-
enus.

Iš istorinių šaltinių matome,
kad druska, kaip ir metalo ža-
iava bei ginklai, turėjo didelę
reikšmę karų su kryžiuočių ir
Livonijos ordiniais laikotarpiu,
Nemunu (Memele)". 1260—1274
XIII—XV a. y. Dugosas rašo, m.,
kad Jogaila ir Vytautas, ruošda-
miesi lemiama mūšiai su kry-
žiuočiais, 1410 m. Žemą suren-
gė Belovežo girioje didelę me-
dioklę. Medžioklės metu buvo
prisaudyta šimtai stumbrų, vi-
nės jiems ginklus, geležį ir
briedžių, elnių, žemų bei kitų
laukinių žvėrių ir prisūdyta sta-
tinės mėsos "ilgam karo me-
tui".

Suprasdami druskos reikš-
mę, Romos popiežiai draudė
karų su ordiniais metu parda-
vinti pagėnims lietuviams ir
prūsams druską, geležį ir gin-
klus. 1218 m. popiežius Hono-
rijus III kreipėsi specialia bule
kreipėsi pagėnims ir didįjį kuni-
į vyskupą Kristioną, nurody-
damas, kad "pagonyms neturi nei
ginklų, nei druskos ir gauna
juos iš kaimynų krikščionių".
Popiežius įpareigojo vyskupą
Kristioną įspėti aplinkinių kra-
tų krikščionis ir patvarkyti, Li-
tuvos pirkliais druską. Or-
kad jie anksčiau minėtų dalykų
nepardavinėtų pagonyms. "Jei
reikės, — pagrąsino popiežius,
— priversiu juos tai daryti ba-
" (Nukelta į 6 psl.)

A. + A.

ANNA PLUNGY

(Plungis)

Mi 8 300 a. sausio 20 d., 8:00 val. ryto sulaukusi 72 metų am-
žiaus. Gimusi Lietuvoje, Naujamiestyje, Panevėžio apskr.

Amerikoje išgyveno 50 metų.
Paliko nuliūdę: pusbroliis John Kasis ir jo žmona Ina, sesers
sūnus Roger Smith ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Lietuvoje liko pusseserė ir pusbroliis, dėdė ir teta.
Kūnas bus pašarvotas ketvirtadienį 1 val. popiet P. J. Ridiko ko-
plyčioje, 3354 So. Halsted St.

Penktadienį, sausio 26 dieną 10:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios
Lietuvių Tautinės kapinės.

Visi a. a. Anna Plungy-Plungienės giminės, draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuose ir suteikti jai paskutinį
patarnavimą ir atsiviekinimą.

Nuliūdę lieka:

pusbroliis, sūnėnas, giminės.

Laidotuvių Direktorius Povilas, J. Ridikas Tel. YA 7-1911

Strawberry Pie Spells Pleasure

In France they are les fraises, in Italy le Fragole, in Germany
die erdbeeren. We call them strawberries and, at the peak of
perfection, they are truly special eating. Nothing surpasses
Fresh Strawberry Pie! In this version, Birds Eye Cool Whip
non-dairy whipped topping provides a smooth base to hold
the jellied ripe berries. Either graham cracker crumb crust or
pastry crust may be used — the "store-bought" kind or your own
favorite recipe. In either case, the finished pie is scrumptious.

Fresh Strawberry Pie
1 package (3 oz.) straw-
berry or strawberry-
banana flavor gelatin
1-2/3 cups boiling water
2 tablespoons sugar
1/2 cup (4-1/2 oz.)
frozen whipped
topping, thawed
Few drops red food
coloring (optional)
1 baked 9-inch graham
cracker crumb crust
or pie shell, cooled
1-1/2 cups halved fresh
strawberries
Dissolve gelatin in boiling water; measure 1/2 cup and chill
until slightly thickened. Fold thickened gelatin and sugar into
the whipped topping; add food coloring. Chill again, if neces-
sary, until mixture will mound. Line bottom and sides of
crumb crust with the whipped topping mixture, mounding
high around edge. Chill. Meanwhile, chill remaining gelatin
until thickened; stir in strawberries. Spoon into the whipped
topping crust without covering the rim around the edge.
Chill until firm, at least 3 hours.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKSCIONIUI

"Apsivilkite Viešpačių Jėzumi Kristumi". — Rom. 13:14.
Šitas patarimas yra duota pasišventusiems, kurie buvo Viešpaties pri-
imti ir atgimdyti šventąja dvasia. Apsivilkimas Viešpačių Jėzumi nėra stal-
gus darbas; negalima tai atlikti per vieną valandą, vieną mėnesį ar vienus
metus. Tai yra darbas viso gyvenimo. Apsivilkti Kristumi reiškia stengtis
sekti jo pėdomis arba gyventi, kaip jis gyveno. Būkime tikri, kad šiame
gyvenime mes pilnai neapsivilksime visomis mūsų Viešpaties savybėmis.
Bet Viešpats mato mūsų pastangas ir pažįsta mūsų širdis. Jis mato kaip
mes stengiamės numarinti senąją prigimtį, ir atmesti nuo savęs kūno dar-
bus ir apsivilkti teisingumo rūbais, kuriais galime pasirodyti skirtingais
nuo pasaulinių ir būti patinkamais Dievui.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktoriai
6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinomis Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8601

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

(RYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

SAFIAI:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANCE

PATARNAVI

MAS DIENA

IR NAKTĮ.

TURIMA

KOPLYČIAS

VISOSE MIEŠT.

DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

448 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1002

PETRAS BIELIŪNAS

448 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

6219 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1131

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

84publ 7-1214

2314 WEST 23rd PLACE

Vilnia 7-0671

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, IL 974-4418

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

TRUMPAI

— Dr. K. Pautėnis, Pompano Beach, Fla., daugeliu atvejų aukomis ir savo raštais parėmė Naujienų leidimą. Dėkui už \$10 kalendoriaus progą. Taip pat dėkui Floridos tautiečiui, užsėkšiam Naujienas vieneriems metams, bet pavadė prašiusiam neskelbti.

— Stefa Rukienė iš Hot Springs, Ark., atsiminimų iš Sibiro tremties autorė, kartu su prenumerata atsuntė \$5 auką. Ona Buragaitė iš Marquette Parko atsuntė dolerį per Vistą darbuotoją Aldoną Rimienę. Ties aplinkės Petras Galinauskas atskiru laišku atsuntė \$3. Dėkui visiems.

— Skaitytojas N. N. taip rašo: "Matau, kad už mėnesio baigsis mano prenumerata. Ne laukdamas raginimo siūniu Jums \$50 čekį. Tai už metinę Naujienų prenumeratą, o \$17 likutis dienraščio paramai. Be Naujienų dar prenumeruoju Draugą, Dirvą ir Tėviškes Žinias. Gaunu ir tą šlamstelį Gintasis Kraštas iš pavergtos Lietuvos, o turėdamas laiko ir ji paskaitau. Gaila, kad nei mūsų garbingųjų veikėjų vaikiai, nuvažiuoję į pavergtą Lietuvą ir ten "apsiviesti" padidžiauja o-kupantui, duodami palankius okupantui pareiškimus. Nors Naujienose nerado apie Katalikų Bažnybės Kroniką, bet esate tame laikraštyje labiausiai puclami. Negali Naujienų ir čio

nykštė spauda, kurių redaktoriais širdis leidžia bendradarbiauti su priešais-agentais. Tiesend. adarbiavimą, tikrumoje to laboravimą, vadina bendradarbiavimu su tauta. Apsaugok Viešpatie nuo tokios "lauros" mūsų tautą. Jus esate gerame kelyje ir susilauksite naujų skaitytojų ir naujų bendradarbių. To aš Jums ir linkiu." Dėkui už laisną iš už auką.

— Steve Pratapas, Valentine Boys klubo direktorius Bridgeport apylinkėje, išgelbėjo žmonių gyvybes nuo gaisro, kilusio sausio 10 d. anksti rytą 3530 So. Union Ave. Jis taip pat padėjo tą gaisrą užgesinti. Apylinkės gyventojai jam yra dėkingi ir tai išreiškė Bridgeport News laikraštyje.

— RIMAS STRIMAITIS iš Toronto, Kanada, "DAINAVOS" ansamblio statomaj muzikinėj dramoj "EMILIA PLATERYTE" atlikus sukilėlių vado AN-TANO STUOKOS vaidmenį a-biejuose spektakliose: kovo 31 ir balandžio 1 dienomis Marijos aukšt. mokyklos salėje. (Pr.)

— Tauragės Lietuvių klubo metinis narių susirinkimas įvyks sausio 28 d. 2 val. popiet. Šaulių namuose, 2417 W. 43 St. Susirinkimas bus teisėtas, nežūrint atsilankiusių narių skaičiaus. Po susirinkimo bus valėsės. (Pr.)

Klubo valdyba

— Ateinančiais metais nauji namai bus brangesni, nes me-puclami. Negali Naujienų ir čio

NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

Naujienų vadovybė ir Platinimo vajeus komisija kreipiasi į visus skaitytojus ir į visus lietuvius, ir prašo pasekti knygnešius bei lietuviškos spaudos pirmųjų pavyzdžių, platinant šį seniausią Amerikos lietuvių dienraštį, su juo susipažįstant ir jį užsiprenumeruojant, tikslu sudaryti nenutrūkstamą grandinę ne tik lietuviškos spaudos klestėjimui, bet ir visos išeivijos taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, bendroms įėjoms siekiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir visuotinio lietuviško reikalų renesanso.

VIS PLEČIANTIS SAJODŽIUI

skaityti ir platinai Naujienas, atsirado mecenatų, kurie pridėjo prie Platinimo vajeus labai vertingomis dovanomis naujienų skaitytojams.

Mykolas Karaitis, sav. Grand Shores motelio ir Rezidencinio viešbučio, 17350 Gulf Blvd., St. Petersburg, FL 33708, tel. 813-391-9753, paskyrė tris dienas atostogas dviem asmenims. Laimingieji turės progos būti svečiai puikiam motelyje prie pat jūros, naudotis privačiu papildomu žaidimų kambariu, TV, telefonu ir kitais moderniais įrengimais.

Mūsų bendradarbi ir savaitinės skilties "Aplink mus ir mūsų namus" autorė M. Miškinytė paskyrė \$50 premiją. Be abejo, atsiras ir daugiau mecenatų, kurių vertingos dovanos bus skelbiamos ir paskirstytos spaudiniame Naujienų piktike.

Visas ir visus kviečiame į didžiąją talką.

Prenumeratos pratęsimas, užskaitymą bei galimų skaitytojų reikalavimus prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJINIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsimą savo prenumeratą, taupydami laiką ir mažindami susirašinėjimo išlaidas, Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Užsėkau Naujienas kaip dovaną savo _____ kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Sponsoriaus pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajeus progą, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamas _____ dol.

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

• Platinimo vajeus progą, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinti nemokamai be jokių įsipareigojimų.

Pavardė ir vardas _____

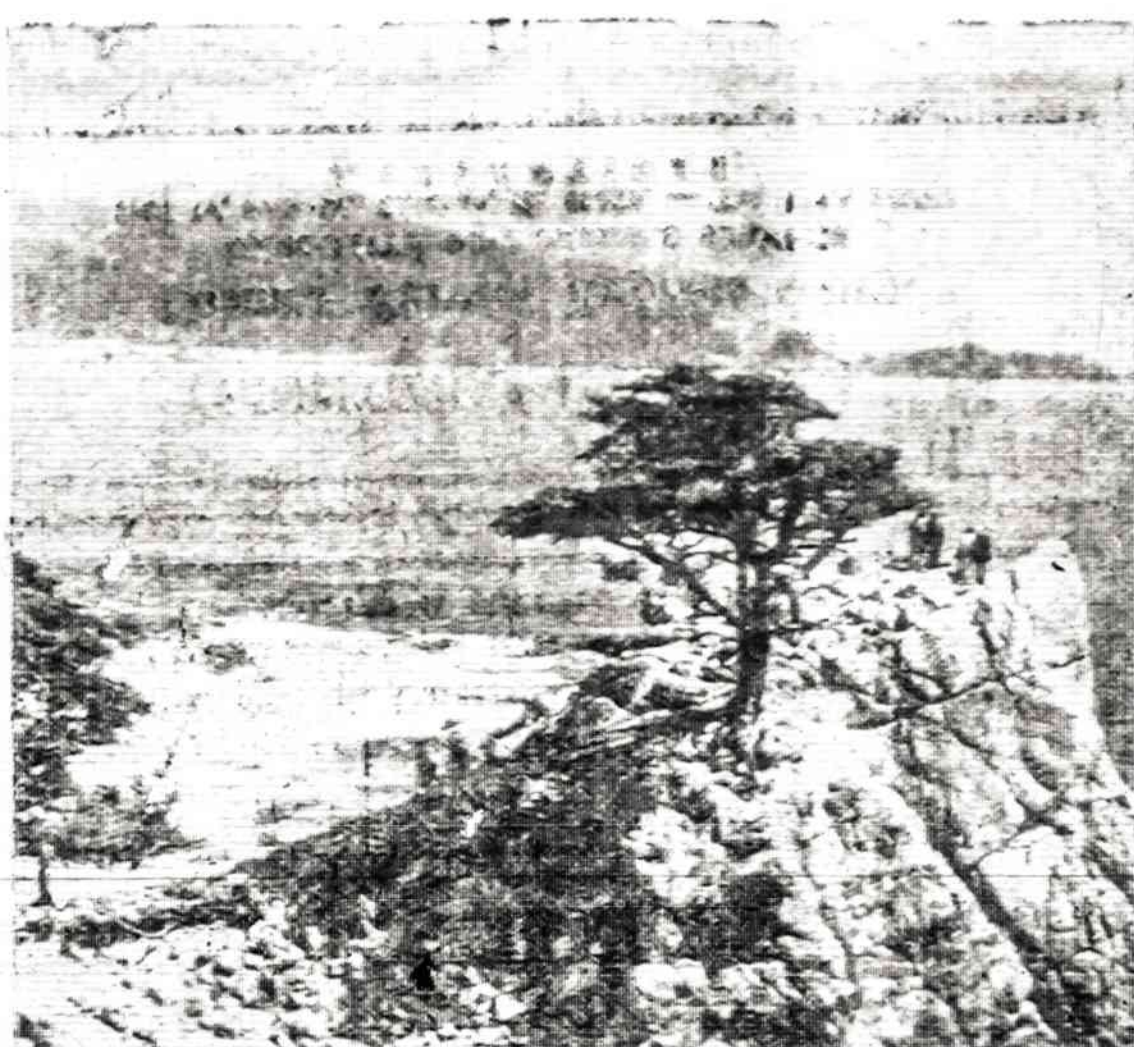
Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

Pavardė ir vardas _____

Adresas _____

ST. PETERSBURG, FLA.

Klubas išrinko naują valdybą

Šių metų sausio 13 d. Lietuvių klubas, St. Petersburg, Fla., turėjo metinį susirinkimą ir išrinko naują valdybą: pirminkas Klemas Jurgėla, vicepirm. Kazys Urbšaitis, sekretorius Kęstutis Grigaitis, finansų sekretorė Gražina Jasinskienė, kasininkas Kazys Sabalis ir 7 direktoriai.

Pareigomis direktoriai paskirstyti per pirmą posėdį.

Sekantį sekmadienį klubas įvyko oficialios vienos valdybos pareigų perdavimas kitai.

Klubas gana sparčiai auga ir dabar turi 400 narių.

S-tė

IS LIETUVOS POLICIJOS KLUBO VEIKLOS

Išlikę gyvi Lietuvos policijos tarnautojai, išsikūrę Chicagoje, 1955 m. įsteigė klubą "Krivulė". Kasmetiniuose klubo narių susirinkimuose yra perneama klubo valdyba. Šiems metams valdybą išrinkta: Algirdas Reivytiš — pirminkas, 1228 Lloyd Ave., Lombard, IL 60148, tel. 627-5421, Mečislavas Brazas — vicep., Antanas Abraitis — sekretorius, Antanas Skudžiūnas — kasininkas ir Pranas Janulis — pareigų vadovas.

Iš klubo kasos šiais metais paskirta aukų: Romo Kalantos paminklui ir klubo nariui Paulauskui, nukentėjusiam nuo gaisro, po 100 dol., Lietuvos Aidams, Sophie Baraus ir Margučiai radijo programoms paremti, Naujienoms, Laisvai Lietuvai ir kt. laikraščiams po 20 dol.

1974 m. klubas išleido 436 p. knygą "Lietuvos Policija, įstatymų ir tvarkos tarnyboje", kuri parduodama po 8 dol., o dabar nupiginta iki 3 dol.

Krivulės Narys

CICERO

Lietuvos Nepriklausomybės šventė Ciceroje bus minima vasario mėn. 11 d. 11 val. 30 min. šv. Antano parapijos salėje.

Dainuos solistė Roma Masienė, dalyvaus Irenos Smieliausienės vadovaujama tautinių šokių grupė "Grandis" ir

Ilgametis patyrimas — sąžiningas darbas

Jei ruošiatės keliauti — kreipkitės į Lietuvų Įstaigą:

American Travel Service Bureau
9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643
Telef. 312 238-9787

• Nemokamas patarnavimas užsakant lėktuvų, traukinių, laivų kelionių (cruises), viešbučių ir automobilių nuomos rezervacijas; Parduodame kelionių draudimus; Organizuojame keliones į Lietuvą ir kitus kraštus; Sudarome išvykimus giminių apsilankymui Amerikoje ir teikiame informacijas visais keliaujančių reikalais.

• Taupykite skridimą Chartered lėktuvais, tik reikia rezervuoti vietas iš anksto — prieš 45-60 dienų.

Naujienoms reikalingas

LINOTIPININKAS

Vyrą ar moterį pamokysime šio amato. Darbo valandomis informacijų prašome kreiptis telefonu:

HA 1-6100.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARJA NOREIKIENĖ
2445 West 65th St., Chicago, IL 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas geros kokybės įvairių prekių.
MAISTAS IŠ EUROPOS SANDĖLIŲ.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
1341 W. 69th St., Chicago, IL 60629. — Tel. WA 5-2727
V. VALANTINAI

kalbės Vytautas Meškauskas. Visi Cicero ir apylinkės lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti.

Steponas Paulauskas,
ALTos Cicero skyr.
sektorius

APIE LRUSKĄ

Aldona Gaigalaitė

(Atkelta iš 5-to psl.)

Štystės pirkliams leidžiama įvežti 3 lakštus druskos, o jie veža dar 20 lakštų daugiau, negu leidžiama. Toliau laiske magistras rašė: "Kai kurias prekes patogiau palaikyti čia, krašte, ir uždraudę jas išvežti krašto naudai ir gerovei, tikimės, kad jūs didenybė to nepalaikys per piktą, nes jūsų didenybė tą patį darote savo krašte".

Popiežių draudimas parduoti pagonims lietuviams druską ir ordino trukdymai ją įvežti, kaip matyti iš Lietuvos kunigaikščių susirašinėjimo, vertė lietuvių ieškoti naujų prekybos kelių. Vytenis, Gediminas ir kiti didieji kunigaikščiai stengėsi pasinaudoti rieštaravimais. Livonijos ordino vėduje bei piežiaus ir imperatoriaus kova ir įsiveždavo druską bei kitus reikalingus daiktus per Rygą, Dauguvos upe. Nuo XIV a. susiklosčius glaudesniems santykiams su Lenkija druska buvo atsivežama iš Velskos ir Bohemijos kasyklų ar Vakarų Europos per Gdanską. Druska buvo gabenama ir iš rusiškųjų žemių.

Svarbiausi druskos parduotuvės centrui Lietuvoje buvo Kaunas ir Vilnius. Iš istorinių šaltinių sužinome, kad jau XV a. juose buvo įrengti sandėliai. Iš Kauno ir Vilniaus sandėlių vietos pirkkliai išveždavo druską po visą kraštą ir parduodėdavo žmangams. Už druskos gabenimą pirkkliai mokesį maitė. Maitinės buvo valstybės pasienyje, prie sausumos ir vandens kelių. Iš jų apskaitos knygų taip pat galima kiti kę sužinoti apie prekybą druska. Pavydžiui, 1506 m. vien per Polocko muitinę buvo pergabenta 20 000 maištų druskos.

Paskutiniai Žečpospolitos egzistavimo metais Lietuvos užsienio prekyba buvo glaudžiausiai susijusi su Prūsija. Iš Prūsijos buvo įvežami audiniai, druska ir kitos prekės. Druska sudarė nuo 21 iki 25% importo. 1791 m. iš Prūsijos buvo atsigabenta 67% visos įsivežtos druskos, iš viso tuo metu buvo įvežama iki 300 tūkst. statinių. Tarybinių istorikų L. Truskos ir R. Jaso apskaičiavimu, tai sudarė apie 60 tūkst. tonų, arba beveik po 20 kg per metus vienam krašto gyventojui.

Iš 1413 m. Jogailos laiško ordino magistrui sužinome, kad druskos kasyklos ar pajamos iš jų, kaip ir žemė ar dvarai, buvo dalijamos didžiųjų kunigaikščių kaip beneficijos. Minėtame laiške Jogaila skundžiasi ordino magistrui Švitrigailos elgesiu, nurodymams, kad, tapęs didžiuoju kunigaikščiu, Švitrigaila susidujęs su tais uideikais, kurie pasisaką prieš uniją su Lenkija ir nebeklausą Jogailos, nors jis tiek daug gero yra padaręs. Švitrigaila "laikė mūsų pilis ir mūsų miestus ir naudojosi metiniu pelnu, apie 4000 Vengrijos auksinių iš druskos kasyklų ir kitomis, sunkiai apskaičiuojamomis gėybėmis". — aiškino laiške Jogaila. Laiškas parodo, kad druskos kasyklos buvo laikomos vertingu turtu ir valdovai leisdavo juo naudotis savo ištikimiems šalininkams didikams, kaip atlyginimu iš valdžios išdo.

Tam tikrą vaidmenį druska suvaidino klasių kovos istorijoje, ypač feodalizmo laikotarpiu. Dėl uruskos kidavo valstiečių judėjimai. Iš XVII a. pabaigos dokumentų matome, kad, plintant prekiniais piniginiams

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui
REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
3 ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAIS

DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7749

Registruokite savo namus, biznius, sklypus pardavimui jau 26-tus metus veikiančioj įstaigoj, o kirkdami pasiteiraukite.

SIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

M. L. S.

Gausus namų pasirinkimas
pistvakariuose

BUDRAITIS REALTY

Ivairi apdrauda — INSURANCE
BUTU NUOMAVIMAS — parenkam nuomininkus

4243 W. 63rd St., Chicago
Tel. 767-0600.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

PRODUCTION GRINDER

Grinder needed for O.D. and I.D. Work.

Please call

628-2300

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkių Reikia

CHILD CARE WORKERS

Immediate openings 4 days, live-in, 3 days off.
Contact:

SISTER GORETTI

935-3434

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu Jums gali padėti teisininko Prano Šulo paruošta, — teisėjo Alphonse Wells peržiūrėta, "Sūduvos" išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gauna ma Naujienų administracijoje 1739 South Halsted St., Chicago, IL 60608 Kaina \$3.00 su formomis — \$3.90.

Juozo Šmotelio

ATSIMINIMU SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga su krauta autoriaus troboje. Čikagos ir apylinkės lietuviai, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštu.

Knygos kaina — 5 doleriai. Autoriaus adresas: 7114 S. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

DENTURE WEARERS

A major advancement
CUSHION GRIP
DENTURE ADHESIVE
one application holds comfortably up to 4 days

O GERIAUSIAI ČIA

LABAI SVARUS 2 butu namas ir garažas, elektrinės durys, atskiri ga-
zu šildymai, Brighton Parke. \$37,000.

SVARUS kaip stiklas 7 kamb. mūras, centralinis šildymas — vesinimas, liuksus naujų namų apylinkė.
\$53,900.

2 AUKSTŲ mūro namas ir 2 auto garažas. Apie \$8,000 pajamų. Naujas stogas, gazu šildymas, apsauga nuo potvynių, aliuminų langai, galite pirkti už \$41,800.

MODERNUS 15 metų mūro namas. 2 butai ir profesionali luksus ofiso patalpa. Daug prietaisų Marquette Parke. aukšta kokybė, \$50,000.

GRAŽUS SKLYPAS ir garažas Marquette Parke.

MODERNUS 2 aukštų mūro namas, apie \$18,900 pajamų. Geros sąlygos. Marquette Parke.

VALDIS REAL ESTATE

2625 West 71st Street

Tel. 737-7200 arba 737-8534

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI
Turli Chicago miesto leidimą, Dirbu ir užmiesčioose grinti, garentuoti ir sėdinti
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-88 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI
Tiktai 998 pusmečiui automobile
Liability apdraudimas pensininkams
Kreiptis
A LAURAITIS
4443 So. Ashland Ave.
522-2772

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI ir BRANONENYES
Pardavimas ir Taisyimas
1646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus
P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Av.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood. Tel. 254-7430
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

BEST THINGS IN LIFE
Call Frank Zapalis
6203 1/2 W. 75th St.
GA 4-8454
State Farm Life Insurance Company

ADVOKATAS
CHARLES P. KAL & Associates
2649 West 63rd Street,
Tel. 776-5162
Trečiadieniais iš anksto susitarus. Seštadieniais iki 12 v.
Vakareis tel. 373-5047.
Raštinė veikia jau daugiau kaip 40 metų, patarnaudama klientams.

CROSS TOWN PLUMBING & SEWERAGE
All types of plumbing repairs, drain lines power rodded, catch basins cleaned and rebuilt. Free estimate. 24 hr. service.
735-6361

FIGHT HEART DISEASE
GIVE HEART FUND